

Стах Саган: “Я – щасливий!”

Багато років англієць Станіслав Саган плекав у душі сподівання знайти своє родове коріння, яке наміцно вросло в поліську землю. Торкнутися її своїми ногами, привезти грудочку на могилу батька, який покинув свій рідний край в далеких сорокових і тепер покоїться на цвинтарі туманного Альбіону, було його найбільшою мрією. 17 березня пан Стах став на порозі своєї рідні в селі Стари Коні.

Чуття родини, голос кревності – велика сила. Вона заставляє через десятиліття, крізь час, крізь віки – тягти на зустріч одне одному руки, щоб хоч на один день, одну мить побути разом. Й за той малесенький проміжок досхочу надивитись в очі твоїх близьких, на милуватись, наговоритись так, щоб вистачило на всеньке життя. Те, про що довгі роки мріяв Станіслав Саган, нарешті таки звершилось. Певне, воно долею судилося, щоб у довгих пошуках, у певний момент натрапити в Інтернеті на блог Валентини Тумаш, узріти на карті село Стари Коні і, зрештою, віднайти свою батьківську родину.

У хаті Доменіки Онищенко справжнє свято. Звучать впремішку українські, польські, англійські слова. Всі тут нині одне одного серцем розуміють. Балакають - не набалаються.

Станіслав Саган з сестрою Данею

ську пісню: “Ой, жаль мені того літа зеленого, жаль мені того жита меленого...” Це звучить настільки зворушливо, що в очах усіх присутніх сльози. Їх втирає троюрідна сестра Даня, її син Микола, невістка Ніна і навіть внук Ростик. Витираю краплі в очах і я. Бо ж розумію пана Стаха як ніхто. Десь у Польщі живе батьківська родина, зв’язки з якою втратились ще в сімдесятіх. Пригадала діда Григорія, котрого за всеньке життя бачила лише шість разів, бо той жив у донських степах. Така вона - людська доля! Зворушена, вручаю англійському гостю подарунки – авторську книгу та примірники рідного часопису. Він розгор-

ж, завдяки її старанням Стах нас знайшов, і Сергію Ширінзі. Бо ж Саганів у Стари Конях багато і він теж клопотався, дізнаючись, хто ж то буде родина Стакова.

Жаль, звісно, що поїздка пана Станіслава обмежена лише одним днем. Та він видається надзвичайно насиченим. До зустрічі з англійським гостем готовувалися в районній бібліотеці. Бо ж Стах Саган за фахом бібліотекар і спілкування з ним видалось цікавим для всіх. Затим були відвідини районного музею та поїздка до Мутвиці. Пан Стах особисто схотів подякувати Валентині Тумаш за її краєзнавчу роботу, за те, що саме вона допомогла втілити в життя його давню мрію. А

У районній бібліотеці

- У мене в душі таке твориться, я готовий скакати від радості, - каже пан Стах. – Для мене головне нині – я на рідній землі, я її можу торкнутися, завезти жменьку на могилу батька. Я Стир бачив! То є моя сторона! Для мене головне – спілкування. Я їхав сюди і відчував страх. Бо не знов, як приймуть, боявся завдати клопоту. Тепер страху нема. Тепер у душі щадість. Я думав з вокзалу в Сарнах з другом Філом самі будемо діставатись сюди. Бо ж то була ніч. А мене вже на пероні чекала рідна. Як мені дозволять – я приїду сюди ще і ще. Бо тут все незабутньо. Так, як колись говорив мій батько. Жаль, що я тут лиши на один день, щоб встановити контакти і щоб подякувати моїй Ойтчині.

Він тулиль до грудей прадавні, розшиті руками його далекої рідні, полотняні рушники. І починає співати україн-

тає газету "Полісся", натрапляє на своє фото і починає вголос читати: "Англієць шукає на Поліссі родове коріння". І знову щиро-щиро радіє: "Знайшов!"

- Ми, коли в газеті прочитали, що батько Стаха, Іван Саган, був лісником, то одразу зрозуміли, що то наша родина, - розповідає бабуня Даня. – Бо ж моя мама, а вона померла два роки тому, частенько розповідала про свого двоюрідного брата Івана, який був лісником і його вивезли в сороковому році в Сибір. Ми ж велими дякуємо і Володимиру Ломако, бочерез нього спілкувалися з Стахом, і Валентині Миколаївні, бо

вживши цю данину трохи, ввечері до хати Онищенків зійшлися сусіди. Допізна привело спілкування з англійським гостем. Старокінці були вражені простотою і відкритістю цієї людини. Було відчуття, що знайомі з паном Стахом уже не один рік. Наступного дня були екскурсії околицями села та райцентру. А зворотній шлях до Англії розпочався з подорожі поліською "кукушкою". Відразу ж після повернення в Хаддерсфілд Станіслав Саган надіслав своїй родині в Старі Коні повідомлення: "Я вже вдома. Натомлений. Але я – щасливий!"

Галина ГАВРИЛОВИЧ

Зустріч з Валентиною Тумаш в Мутвицькому музеї вишивки